

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni Učiteljski studij

Mateja Vidović

**KOMPARATIVNA ANALIZA PROGRAMA INTEGRIRANOG
PREDDIPLOMSKOG I DIPLOMSKOG SVEUČILIŠNOG
UČITELJSKOG STUDIJA I NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA ZA
RAZREDNU NASTAVU**

DIPLOMSKI RAD

Osijek, 2019

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI
Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni učiteljski studij

**KOMPARATIVNA ANALIZA PROGRAMA INTEGRIRANOG
PREDDIPLOMSKOG I DIPLOMSKOG SVEUČILIŠNOG
UČITELJSKOG STUDIJA I NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA ZA
RAZREDNU NASTAVU**

DIPLOMSKI RAD

Predmet: Integrirana nastava
Mentor: izv. prof. dr. sc. Marija Sablić
Student: Mateja Vidović
Matični broj: 2941
Modul: B

Osijek, srpanj , 2019.

Zahvala

Zahvaljujem mentorici izv. prof. dr. sc. Mariji Sablić na suradnji i pomoći tijekom pisanja diplomskoga rada.

Veliko hvala obitelji, zaručniku i prijateljima koji su me podržavali i bodrili tijekom svih godina moga studiranja.

SAŽETAK:

Ovaj rad usmjeren je na analizu programa Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija i Nastavnog plana i programa za razrednu nastavu. U okviru rada provedeno je istraživanje u svibnju 2019. godine. Cilj je istraživanja utvrditi mišljenja studenata o primjenjivost obveznih kolegija programa Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija pri realizaciji nastave. U istraživanju je sudjelovalo 49 studenata pete godine Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija. Istraživanje je provedeno putem anketnog upitnika čijem se rješavanju pristupilo anonimno. Rezultati istraživanja pokazuju kako studenti smatraju primjenjivima obvezne kolegije pri izvođenju nastave. Rezultati istraživanja pokazuju kako se studenti smatraju kompetentnim budućim učiteljima za rad u odgoju i obrazovanju djece mlađe školske dobi.

Ključne riječi : nastavni plan i program, kompetencije, učiteljski studij, razredna nastava

Summary:

This paper focuses on the analysis of the Integrated undergraduate and graduate university teacher studies programme and Lower primary education curriculum. This research was conducted in May 2019. The aim of the research is to find out the applicability of compulsory courses of the Integrated undergraduate and graduate university Master's Program in realization of classroom teaching. A group of 49 students in the fifth year of the Integrated undergraduate and graduate university teacher study was examined through a survey leaflet that was filled anonymously. The results of the research have shown that respondents consider compulsory courses to be applicable when performing classroom teaching. According to results respondents are trained and competent school teachers for upbringing and education of younger school children.

Keywords: education curriculum, competences, teacher studies, primary education

SADRŽAJ

1. UVOD	- 1 -
2. OBRAZOVANJE	- 3 -
3. NASTAVNI PLAN I PROGRAM.....	- 6 -
3.1 Temeljne odrednice odgojno-obrazovnog i nastavnog rada prema HNOS-u.....	- 6 -
4. FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI.....	- 8 -
5. KOMPETENCIJE NASTAVNIKA.....	- 10 -
5.1. Modeli kompetencija.....	- 10 -
5.2. Temeljne kompetencije u Europskoj uniji.....	- 12 -
5.3. Ključne kompetencije cjeloživotnog učenja.....	- 12 -
6. METODOLOGIJA ISTRAŽIVAČKOG RADA.....	- 15 -
6.1. Cilj istraživanja	- 15 -
6.2. Uzorak	- 15 -
6.3. Instrument istraživanja.....	- 15 -
6.4. Postupak istraživanja i analiza podataka.....	- 15 -
6.5. Rezultati	- 16 -
7. RASPRAVA	- 30 -
8. ZAKLJUČAK.....	- 32 -
9. LITERATURA kod literature se uvje stavlja godina iza autora.	- 33 -
10. PRILOZI	- 35 -

1. UVOD

Godine 2006. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske izdaje novi Nastavni plan i program za Osnovnu školu. Nastavni plan i program rezultat je rada brojnih odgojno obrazovnih stručnjaka u školi. U Nastavnom planu i programu navedeni su vrijednosti i ciljevi, temeljne odrednice za ostvarivanje nastavnog rada u skladu s odgojno obrazovnim promjenama, prikazani su oblici i metode nastavnog rada u svim segmentima nastave.

Osnovna škola predstavlja obveznu razinu odgoja i obrazovanja, kojoj je funkcija osiguravanje stjecanja širokoga općeg odgoja i obrazovanja. S općim odgojem i obrazovanjem učenici dobivaju temeljna znanja potrebna čovjeku za život, otvara im se mogućnost daljnjega školovanja, postiže se jednakost odgojno-obrazovnih mogućnosti, a s obvezom polaznja osnovne škole sprječava se njihovo odgojno--obrazovno diskriminiranje i društveno marginaliziranje.

Osnovna razina odgoja i obrazovanja odnosi se na poučavanje učenika onim znanjima i na razvijanje onih kompetencija koje će im biti potrebne za obnašanje različitih uloga u odrasloj dobi. Stjecanje znanja u smislu usvajanja brojnih činjenica i generalizacija samo po sebi nije dostatno čovjeku za život, pa opće obrazovanje podrazumijeva primjenu najdjelotvornijih načina poučavanja onim odgojno-obrazovnim sadržajima koji su temelj za razvijanje intelektualnih, društvenih, estetskih, stvaralačkih, moralnih, tjelesnih i drugih sposobnosti, praktičnih vještina i odlika osobnosti, kontinuirano prilagođenih razvojnoj dobi učenika i primjerenih učenikovim predznanjima i životnim iskustvima.

Učenike treba osposobiti za razumijevanje i otkrivanje svijeta u kojemu žive, razumijevanje prošlosti i sadašnjosti u svijetu prirode i društva, čovjekovom odnosu prema prirodi i društvu, ljudskom stvaralaštvu, materijalnim i duhovnim vrijednostima, te međuljudskim odnosima. Od škole se očekuje da učenike nauči učiti (Nastavni plan i program za osnovnu školu, Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa, 2006) .

Temeljna znanja i vrijednosti samim učenicima prenose učitelji i nastavnici. Učitelji stječu naziv Magistar primarnog obrazovanja kako bi stupili kao zaposlenici u sustav školstva, samim time pohađaju petogodišnje obrazovanje na Učiteljskim studijima. Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u skladu s Bolonjskim procesom, iskustvima, mogućnostima i potrebama naše zajednice dobio je dopusnicu izvoditi integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Učiteljski studij, u trajanju od 5 godina, za osposobljavanje kompetentnoga školskoga učitelja za odgoj i obrazovanje djece mlađe školske dobi. U skladu s time Fakultet za odgojne

i obrazovne znanosti morao je izraditi prateći Nastavni plan i program studija primarnog obrazovanja koji je sukladan Nastavnom planu i programu za Osnovnu školu.

U knjizi Europsko obrazovanje učitelja i nastavnika- na putu prema novom obrazovnom cilju navodi se da od 2005. godine budući učitelj za niže razrede osnovne škole školuje se na sveučilišnim institucijama. Školovanje traje pet godina, a završetkom se stječe naziv magistra primarnog obrazovanja. Drugim riječima, razredni se učitelj školuje prema tzv. Integriranom modelu. Ovaj je model izabran zbog kompleksnosti zahtjeva učiteljske profesije u prva četiri razreda školovanja, u kojima jedan učitelj istu skupinu učenika poučava svim predmetima u sve četiri godine. To podrazumijeva da buduće učitelje treba osposobiti poznavanju sadržaja predmeta koje će poučavati, metodikama tih predmeta te znanjima i vještinama koje odgovaraju razvojnim potrebama i karakteristikama učenika.

2. OBRAZOVANJE

U svim modernim društvima značajan činitelj individualnog razvoja i društvenog napretka svake osobe nedvojbeno je obrazovanje.

Svako je znanje informativno, ali obrazovanje ne postoji jedino zato da bi samo odrazilo društvene vrijednosti. Obrazovanje se prvenstveno odnosi na uvođenje u ono što je vrijedno pod uvjetom da se transmitirani sadržaj uči na moralno prihvatljiv način. To znači da obrazovanje mora uključiti i normativne aspekte koji mu daju svrhu, te osigurati da će upletene strane očuvati svoju moralnu autonomnost. Zato je obrazovanje vrsta komunikacije koja definira ulogu pojedinca u društvu (Žitinski, 2006).

Kada se kaže obrazovanje, tada se misli na usvajanje i stjecanje znanja, vještina i navika, bilo da oni predstavljaju temelj općoj kulturi ili specifična znanja iz nekoga određenoga područja ljudske djelatnosti ili znanosti (Skupnjak, 2013).

Prema Zakonu o odgoju i obrazovanju obrazovanje se može podijeliti prema vrsti i trajanju obrazovanja, a to su Osnovna i srednja škola. Osnovna škola traje osam godina i izvodi redovite i posebne programe. Osnovnim obrazovanjem učenik stječe znanja i sposobnosti za nastavak obrazovanja. Srednje škole, ovisno o vrsti obrazovnog programa, jesu: gimnazije, strukovne škole, umjetničke škole. Srednjim obrazovanjem učenik stječe znanja i sposobnosti za rad i nastavak obrazovanja.

Budući da su i učitelji i učenici autonomna, moralno jednaka racionalna bića, svako objašnjenje podrazumijeva aktivan udio obiju strana. Zbog razlika u kulturama i političkim sustavima, svrha obrazovanja može znatno varirati. Obrazovanje nije činjenica, nego proces u kojemu neki stilovi i neke metode nisu prihvatljivi (Žitinski, 2006).

Svakodnevno obrazovanje u školama ima za cilj njegovati umijeća i sposobnosti djeteta, omogućiti stjecanje znanja o činjenicama i teorijama te produbljivati razumijevanje uvjerenja i namjere društva (Bruner, 2000).

Razvoj učitelja u kontekstu cjeloživotnog obrazovanja proizlazi iz vrijednosne biti odgojno-obrazovnog procesa koji je suodnos i komunikacija između učitelja i učenika. Drugim riječima, osim profesionalnog usavršavanja kako bi bili metodički osposobljeni i profesionalno kompetentni nositelji odgojno-obrazovnog procesa. Te kako bi istodobno mogli razvijati samosvijest kao poticaj na vlastito obrazovanje, učitelji u sustavu cjeloživotnog učenja imaju važnu ulogu odgajanja svojih učenika za cjeloživotno učenje, koja bitno usmjerava i

profesionalni razvoj učitelja. Učitelji, dakle, cjeloživotnim učenjem i obrazovanjem usmjerenim na vlastiti profesionalni razvoj istodobno uče kako svoje učenike poučavati, tj. odgajati za život u kojem je cjeloživotno obrazovanje postalo nužnost.

2.1. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi

I. opće odredbe

Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, kojega je Hrvatski sabor donio na sjednici stupa na snagu 15. srpnja 2008. godine. Zakonom o odgoju i obrazovanju uređuju se djelatnosti osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja.

Članak 1.

(3) Djelatnost osnovnog obrazovanja u osnovnoj školi obuhvaća opće obrazovanje te druge oblike obrazovanja djece i mladih.

Članak 4.

(1) Ciljevi odgoja i obrazovanja u školskim ustanovama su:

1. osigurati sustavan način poučavanja učenika, poticati i unapređivati njihov intelektualni, tjelesni, estetski, društveni, moralni i duhovni razvoj u skladu s njihovim sposobnostima i sklonostima,
2. razvijati učenicima svijest o nacionalnoj pripadnosti, očuvanju povijesno-kulturne baštine i nacionalnog identiteta,
3. odgajati i obrazovati učenike u skladu s općim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima, ljudskim pravima i pravima djece, osposobiti ih za življenje u multikulturalnom svijetu, za poštivanje različitosti i toleranciju te za aktivno i odgovorno sudjelovanje u demokratskom razvoju društva,
4. osigurati učenicima stjecanje temeljnih (općeobrazovnih) i stručnih kompetencija, osposobiti ih za život i rad u promjenjivom društveno-kulturnom kontekstu prema zahtjevima tržišnog gospodarstva, suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija i znanstvenih spoznaja i dostignuća,
5. osposobiti učenike za cjeloživotno učenje.

Članak 26.

(1) Odgoj i obrazovanje u školi ostvaruje se na temelju nacionalnog kurikulumu, nastavnih planova i programa i školskog kurikulumu.

Članak 27.

(1) Nastavnim planom i programom utvrđuje se tjedni i godišnji broj nastavnih sati za obvezne i izborne nastavne predmete, njihov raspored po razredima, tjedni broj nastavnih sati po predmetima i ukupni tjedni i godišnji broj sati te ciljevi, zadaće i sadržaji svakog nastavnog predmeta (Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, 2008).

3. NASTAVNI PLAN I PROGRAM

Nastavni plan i program za osnovnu školu rezultat je rada neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u školi - učitelja, pedagoga, psihologa, defektologa, knjižničara te mentora, savjetnika i sveučilišnih nastavnika na poboljšanju odgojno-obrazovnog i nastavnog rada u osnovnoj školi (Nastavni plan i program za osnovnu školu, 2006).

Kroz ciljeve i zadatke odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi u Nastavnom planu i programu (2006) navodi se da Osnovna razina odgoja i obrazovanja se odnosi na poučavanje učenika onim znanjima i na razvijanje onih kompetencija koje će im biti potrebne za obnašanje različitih uloga u odrasloj dobi.

3.1 Temeljne odrednice odgojno-obrazovnog i nastavnog rada prema HNOS-u

Konceptualno unesena promjena u odgojno-obrazovnu i nastavnu djelatnost u školi odnosi se na usmjerenost poučavanja na učenika. Ona podrazumijeva:

- prilagođivanje nastavnih oblika, metoda i sredstava rada pojedinačnim potrebama učenika, kako bi se osigurao odgojno-obrazovni uspjeh svakog učenika,
- odabir i primjenu nastavnih oblika, metoda i sredstava koji će poticajno djelovati na razvoj svih područja učenikove osobnosti,
- planiranje i pripremu nastavnog rada u skladu s postavljenim kratkoročnim odgojno-obrazovnim ciljevima i vrijednostima, tako da je svrha učenja određenoga odgojno-obrazovnog sadržaja jasna učitelju, učenicima, ali i roditeljima/skrbnicima,
- uvažavanje učenikovih predznanja i neposrednoga iskustva,
- uzimanje u obzir utjecaj medija i drugih »poučavatelja« u učenikovom okruženju,
- planiranje i pripremu školskoga i nastavnog rada prema sposobnostima učenika, stvarajući razlikovne sadržaje, diferencijalne djelatnosti, diferencijalno ustrojstvo i tempo nastave,
- praćenje učenikovih područja interesa i uvođenje njemu primjerenih oblika poučavanja i učenja, koji će omogućiti aktivno, samostalno učenje i praktično djelovanje učenika,
- uporaba primarnih izvora znanja, nastavnih sredstava i drugih izvora koji potiču promatranje, samostalno istraživanje, zaključivanje, znatiželju, učenje kako učiti,
- stvaranje ugodnoga razrednoga i školskog ozračja koje će odražavati interes i motivaciju učenika za učenje,
- stvaranje školskoga i razrednog ozračja koje se temelji na međusobnom poštovanju, iskrenosti, razumijevanju i solidarnosti,
- upućivanje na samostalno učenje kod kuće, upućivanje u tehnike uspješnoga učenja i sustavno

praćenje izradbe domaćih zadaća,

- identificiranje i praćenje darovitih učenika i učenika s teškoćama u učenju,
- pružanje pomoći učenicima s teškoćama u razvoju i senzibiliziranje ostalih učenika za njihove potrebe, pomoć i suradnju,
- poticanje razvoja darovitih učenika i omogućivanje njihovoga stvaralaštva,
- sustavno ocjenjivanje učenika, primjenjivanje različitih vrsta ocjenjivanja s obzirom na odgojno-obrazovne ciljeve, dosljedno pridržavanje standarda ocjenjivanja i redovito, razložno izvješćivanje o učenikovom napretku u učenju i razvoju,
- redovito praćenje te pravodobno, jasno i razvidno, uobičajeno i zbrojno vrjednovanje učenika s konstruktivnim povratnim informacijama o učenikovom napredovanju, razvoju i ponašanju, na način da učenici i roditelji/skrbnici razumiju potrebu odgojno-obrazovnoga interveniranja i način daljnjega razvoja i poboljšanja,
- uvođenje i praćenje samovrjednovanja učenika i međusobnoga vrjednovanja učenika u razredu,
- ocjenjivanje vlastitoga rada (samovrjednovanje) učitelja glede postavljenih odgojno-obrazovnih ciljeva, načina njihova postizanja i ishoda nastavnoga rada te rada i rezultata učenika,
- redovitu i trajnu suradnju s drugim učiteljima u obliku rasprava o povezanosti i postojanosti odgojno-obrazovnih sadržaja s drugim odgojno-obrazovnim područjima i/ili predmetima, razmjene mišljenja o vrsnoći metoda i sredstava poučavanja, mogućnosti organizacije i dr., te poticanje profesionalnoga entuzijazma,
- redovitu i trajnu suradnju s roditeljima u smislu jasno podijeljene odgovornosti glede ostvarivanja ciljeva odgoja i obrazovanja u školi, odnosno u nastavi svakoga pojedinog predmeta,
- razumljivu komunikaciju, dogovorena načela rada u školi, način praćenja učenikova rada kod kuće i zahtijevanje dosljednosti u njihovu provođenju,
- djelotvornu iskorištenost vremena na nastavnom satu i u školi (Nastavni plan i program za osnovnu školu, 2006).

4. FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

Vizija je Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti razvijati fakultet s jasnim istraživačkim profilom usmjerenim na održivi razvoj. Provedbom kvalitetnog i učinkovitog obrazovanja utemeljenog na ishodima učenja i koncepciji cjeloživotnog obrazovanja aktivno će surađivati s gospodarstvom, a s partnerima za razvoj zajednice uključivati se u europski istraživački prostor i europski prostor visokoga obrazovanja što uključuje najvišu razinu organiziranosti i odgovornosti.

U skladu s Bolonjskim procesom, našim iskustvima, mogućnostima i potrebama naše zajednice dobili smo dopusnicu izvoditi: 1.) integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Učiteljski studij, u trajanju od 5 godina, 300 ECTS bodova, za osposobljavanje kompetentnoga školskoga učitelja za odgoj i obrazovanje djece mlađe školske dobi s posebnim kompetencijama u ovisnosti o izbornom modulu studenta.

Nakon prvog semestra mentor savjetuje studenta u svezi s opredjeljenjem za jedan od sljedećih izbornih modula:

- a) Modul A - razvojni smjer koje izabranim predmetima iz pedagogije, psihologije i metodika šire osposobljava studente za razumijevanje specifičnih pitanja odgoja i obrazovanja, te razvoja djeteta.
- b) Modul B - smjer informatika, koji studente temeljitije osposobljava za korištenje informacijskih tehnologija u odgojno-obrazovnom procesu, te za informatički odgoj i obrazovanje djece u prva četiri razreda osnovne škole (projekt Ministarstva prosvjete i športa od 1. rujna 2003. godine).
- c) Modul C - smjer strani jezik (Modul C1- smjer engleski jezik) koji studenta dodatno osposobljava za rano poučavanje djece mlađe školske dobi stranom jeziku (Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku, 2015).

Kurikulum koji je namijenjen obrazovanju budućih učitelja obuhvaća kolegije kojima oni stječu znanje o sadržajima predmeta, o odgojno-obrazovnim znanostima, metodici nastave i praksi. U prvim trima godinama studija najviše se usvajaju sadržaji predmeta te sadržaji odgojno-obrazovnih znanosti, dok se zadnje dvije godine studija sastoje uglavnom od metodika nastavnih predmeta te prakse. Struktura studijskog programa odgovara zahtjevima hrvatskog školstva jer učitelj u prvim četirima razredima osnovne škole poučava učenike u svima nastavnim predmetima.

Nakon završetka studija učitelji su osposobljeni za izvođenje nastave iz šest predmeta u nižim razredima osnovnoškolskog obrazovanja: Hrvatski jezik, Priroda i društvo, Matematika, Likovna kultura, Glazbena kultura i Tjelesna i zdravstvena kultura. Ujedno stječu širok spektar znanja o strategijama i metodama potrebnima u procesu poučavanja, uz razumijevanje učeničkih potreba i

možnosti primjerenih njihovoj dobi (Gluhak prema Domović i sur 2016).

5. KOMPETENCIJE NASTAVNIKA

Kompetencija, kompetentnost nastavnika sve više postaje središnjom temom pedagogije, jer se pokušava istražiti, sagledati i doprijeti do što potpunijeg kompetencijskog profila suvremenog nastavnika kako bi se maksimalno unaprijedila njegova uloga u odgoju i obrazovanju djece i mladih (Jurčić, 2014).

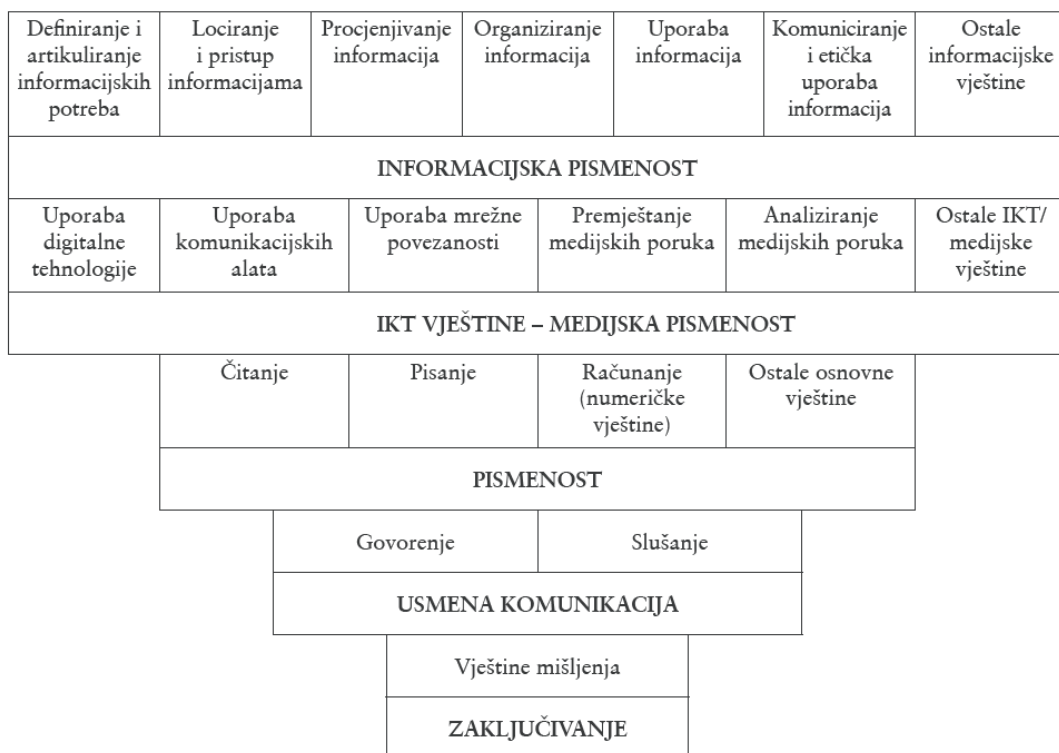
Jurčić (2014) stavlja naglasak na učenikovo učenje- naučiti učiti. Osim razvoja kompetencija nastavnika očekuje se i razvoj učeničkih kompetencija, što ujedno čini i cjelovitost ishoda učenja.

5.1. Modeli kompetencija

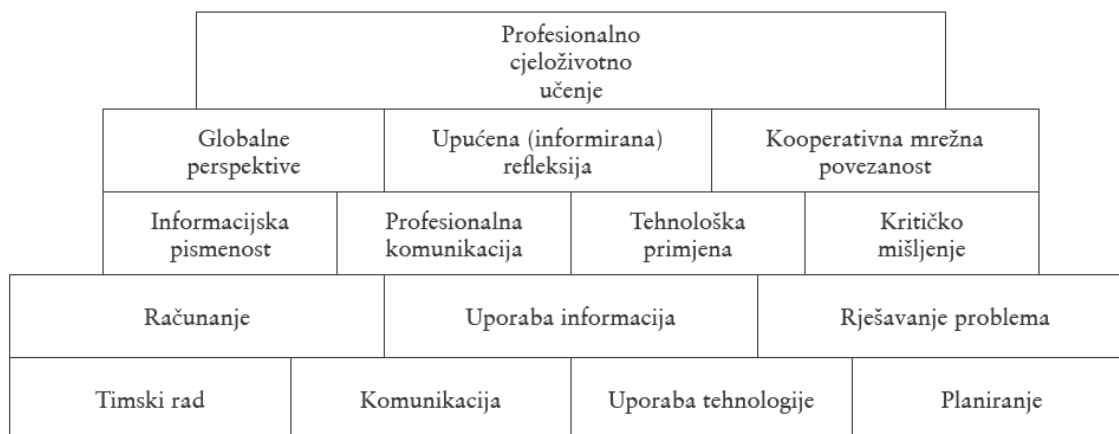
Vrkić Dimić u Kompetencijama učenika i nastavnika za 21. stoljeću prema Catts i Lau (2008) daje prikaz više različitih modela kompetencija odraslih (slike 1, 2, 3), te navodi definiciju kompetencije. Kompetencija je priznata stručnost ili sposobnost kojom tko raspolaže (Anić i sur., 2002). Ipak, iako kompetencije podrazumijevaju razvijene sposobnosti određene vrste i razine, postizanje stručnosti u određenom području ljudske djelatnosti podrazumijeva razvijanje kompleksne mreže međusobno povezanih sposobnosti.

Opće mentalne sposobnosti		KONTEKST: Socijalni kontekst / IKT-bogato okruženje	
Sposobnosti rješavanja problema (izmjenjive)			
Čitanje	Računanje	Rješavanje problema	IKT pismenost
Prozaična pismenost	Dokumentna pismenost	Statičko / analitičko rješavanje problema	Dinamično rješavanje problema

Slika 1. Opća struktura integriranog okvira razvojnih vještina (General structure for an integrated framework of generic skills, Reeffer et al, 2006)

Slika 2. Konstelacija komunikacijskih vještina (Communication Skills Constellation, Pasadas, 2007)

Slika 3. Hijerarhijski model općih vještina (Hierarchical Model of General Skills, Catts, 2007)

Kako kompetencije predstavljaju dinamičan fenomen koji je u zavisnosti od konkretnih uvjeta individualnog, socijalnog te materijalnog konteksta, ali i vremena, potrebno je kontinuirano promišljati o kompetencijama nužnima za život u 21. stoljeću. Drugo, u skladu s identificiranim nužnim kompetencijama neophodno je osmisliti i realizirati kvalitativno drugačije temeljno i permanentno nastavničko obrazovanje. Treće, kao rezultat svega navedenog, nužno dolazi do transformacije procesa nastavnog učenja i poučavanja (Vrkić Dimić, 2013).

5.2. Temeljne kompetencije u Europskoj uniji

Počevši od Lisabonskog samita (2000) i njegovih ambicioznih ciljeva u pogledu ekonomskog i društvenog razvoja Europske unije, problemu obrazovanja se pridaje sve značajnija pažnja. Lisabonski samit Vijeća Europe je, gledajući sa stajališta obrazovanja, bio važan zbog tri temeljna stava. 1. da se „Europa suočava s problemom adaptiranja procesu globalizacije i prijelazu na ekonomiju utemeljenu na znanju“; 2. da „svaki građanin treba 26 imati kompetencije potrebne za život i rad u ovom novom informacijskom društvu“, i 3. da treba izraditi „europski okvir“ koji će „definirati nove temeljne kompetencije što će se stjecati cjeloživotnim obrazovanjem“ (Baranović, 2006. prema European Commission, 2005).

„Temeljne kompetencije predstavljaju paket transfernog, multifunkcionalnog znanja, vještina i stavova koje trebaju imati svi pojedinci za svoje samoostvarenje i razvoj, uključenost u društveni život i zapošljivost. Trebaju biti razvijene tijekom obveznog obrazovanja ili usavršavanja i trebaju biti osnova za daljnje učenje kao dio cjeloživotnog učenja.“ (European Commission 2003b:11).

5.3. Ključne kompetencije cjeloživotnog učenja

U skladu sa širim pristupom ključnim kompetencijama koji je radna skupina prihvatila, općenita definicija 'ključne kompetencije' je sljedeća:

Ključne kompetencije su prenosivi multifunkcionalni sklop znanja, vještina i stavova koji su potrebni svim pojedincima za njihovu osobnu realizaciju i razvitak, uključivanje u društvo i zapošljavanje. Treba ih razviti do kraja obveznog obrazovanja ili izobrazbe i predstavljaju temelj za daljnje učenje kao dio cjeloživotnog učenja.

Ova definicija naglašava da su ključne kompetencije *prenosive* i stoga primjenjive u mnogim situacijama i kontekstima te multifunkcionalne budući da se mogu upotrijebiti za postizanje nekoliko ciljeva kod rješavanja različitih problema i ostvarivanja raznih zadaća. Ključne kompetencije su preduvjet za odgovarajuću osobnu uspješnost u životu, radu i daljnjem učenju (Pavić, 2004).

Tablica 1 sadrži pregled osam područja ključnih kompetencija koje su neophodne svim članovima društva koje počiva na znanju.

Tablica 1. Osam područja ključnih kompetencija prema Europska komisija Uprava za obrazovanje i kulturu

Kompetencija	Definicija
Komuniciranje na materinjem jeziku	Komunikacija je sposobnost izražavanja i tumačenja misli, osjećaja i činjenica u usmenom i pismenom obliku (slušanje, govorenje, čitanje i pisanje) i lingvističko uzajamno djelovanje na odgovarajući način u čitavom nizu društvenih i kulturnih sadržaja – obrazovanje i izobrazba, posao, dom i slobodno vrijeme.
Komuniciranje na stranom jeziku	Komuniciranje na stranim jezicima u velikoj mjeri ima istu dimenziju vještina komuniciranja na materinjem jeziku: temelji se na sposobnostima razumijevanja, izražavanja i tumačenja misli, osjećaja i činjenica u usmenom i pismenom obliku (slušanje, govorenje, čitanje i pisanje) u odgovarajućem nizu društvenih sadržaja – posao, dom, slobodno vrijeme, obrazovanje i izobrazba – u skladu sa željama i potrebama pojedinca. Komuniciranje na stranom jeziku zahtijeva vještine poput posredovanja i međukulturnog razumijevanja. Stupanj uspješnosti je različit u ove četiri dimenzije, između pojedinih jezika i s obzirom na lingvističko okruženje i nasljeđe pojedinca. ¹
Matematička pismenost i osnovna znanja iz znanosti i tehnologije	Matematička pismenost je sposobnost zbrajanja, oduzimanja, množenja, dijeljenja i izračunavanja omjera pri mentalnom i pismenom izračunavanju u svrhu rješavanja niza problema u svakodnevnim situacijama. Naglasak je na procesu a ne rezultatu, na aktivnosti a ne znanju. Znanstvena pismenost se odnosi na sposobnost i spremnost korištenja znanja i metodologije koja se koriste da bi se objašnjavao svijet prirode. Tehnološko znanje je razumijevanje i primjena tog znanja i metodologije da bi se mijenjalo prirodno okruženje u odgovoru na prihvaćene ljudske želje i potrebe.
Digitalna kompetencija	Digitalna kompetencija podrazumijeva sigurnu i kritičku upotrebu elektronskih medija na poslu, u slobodnom vremenu i komuniciranju. Ova kompetencija je povezana s logičkim i kritičkim razmišljanjem, visokom razinom vještine

	upravljanja informacijama i dobro razvijenom vještinom komuniciranja. Na najnižoj razini, IRT uključuje upotrebu multimedijske tehnologije za pronalaženje, primanje, pohranjivanje, proizvodnju, predstavljanje i razmjenu informacija i komuniciranje i sudjelovanje u Internet mreži.
Učiti kako se uči	'Učiti kako se uči' predstavlja sposobnost i umijeće organiziranja i uređivanja vlastitog učenja bilo pojedinačno ili u grupama. To uključuje umijeće učinkovitog raspolaganja vlastitim vremenom, rješavanje problema, stjecanje, procesuiranje, ocjenjivanje i asimiliranje znanja te primjenu novog znanja i vještina u različitim kontekstima – kod kuće, na poslu, u obrazovanju i izobrazbi. Općenito, učiti kako se uči značajno doprinosi uspješnom upravljanju vlastitom karijerom.
Međuljudska i građanska kompetencija	Međuljudska kompetencije obuhvaća sve oblike ponašanja kojima treba ovladati da bi pojedinac učinkovito i konstruktivno mogao sudjelovati u društvenom životu i rješavati probleme kada je to potrebno. Međuljudske vještine su nužne za učinkovitu interakciju između dvoje ili više ljudi i primjenjuju se u javnoj i privatnoj domeni.
Poduzetništvo	Poduzetništvo ima aktivnu i pasivnu komponentu: ono uključuje sklonost da sami unosimo promjene te sposobnost da prihvaćamo, podržavamo i prilagođavamo inovacije vanjskih čimbenika. Poduzetništvo podrazumijeva prihvaćanje odgovornosti za vlastite postupke bilo pozitivne ili negativne, razvijanje strateške vizije, postavljanje ciljeva i njihovo postizanje te motiviranost za njihov uspjeh.
Kulturno izražavanje	'Kulturno izražavanje' podrazumijeva prihvaćanje važnosti kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osjećaja u čitavom nizu medija, uključujući glazbu, tjelesno izražavanje, književnost i plastične umjetnosti.

6. METODOLOGIJA ISTRAŽIVAČKOG RADA

6.1. Cilj istraživanja

Cilj ovog istraživanja je utvrditi koje obvezne kolegije Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija studenti smatraju primjenjivima u realizaciji razredne nastave, te utvrdi sličnosti sadržaja programa Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija i Nastavnog plana i programa razredne nastave.

6.2. Uzorak

Za potrebe diplomskog rada provedeno je istraživanje u koje su bili uključeni studenti pete godine Integriranog preddiplomskog i diplomskog Učiteljskog studija. Skupina od 49 studenta ispitana je putem anketnog listića čijem se rješavanju pristupilo online, anonimno. Važno je napomenuti kako su svi ispitani studenti/ice do trenutka provedbe ankete odslušali sve obvezne kolegije te su se susreli s problemom istraživanja.

6.3. Instrument istraživanja

Za potrebe istraživanja konstruiran je anketni upitnik temeljem kojeg se utvrđivala primjena obveznih kolegija Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija u realizaciji nastave. Upitnik je sadržavao pedeset čestica od kojih je svako pitanje formirano za jedan obvezni kolegij Integriranog preddiplomskog i diplomskog učiteljskog studija. . Za ocjenjivanje je korištena Likertova skala od sedam stupnjeva, gdje vrijedi: 1=uopće nije primjenjivo, 2=nije primjenjivo, 3=više neprimjenjivo nego primjenjivo, 4=ništa primjenjivo, ništa primjenjivo, 5=više primjenjivo nego neprimjenjivo, 6= primjenjivo, 7=u potpunosti primjenjivo.

6.4. Postupak istraživanja i analiza podataka

Istraživanje je provedeno u svibnju 2019. godine putem online ankete. Studenti su u istraživanju sudjelovali dobrovoljno i anonimno. Prije provedbe upitnika sudionici/-ice su upoznati s ciljem istraživanja i načinom rješavanja upitnika. Prema etičkom kodeksu zajamčeno je dragovoljno sudjelovanje ispitanika, povjerljivost i anonimnost podataka o ispitanicima. Prikupljeni podaci obradili su se uz pomoć statističkog programa Statistica.

6.5. Rezultati

U nastavku rada prikazani su rezultati istraživanja za svaki pojedini kolegij.

Tablica 2. Analiza obveznih kolegija prve godine Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija.

Naziv kolegija	Uopće nije primjenjiv	Nije primjenjiv	Više neprimjenjiv nego primjenjiv	Niti neprimjenjiv niti primjenjiv	Više primjenjiv nego neprimjenjiv	Primjenjiv	U potpunosti primjenjiv
Engleski jezik	6,1%	10,2%	2%	2%	16,3%	30,6%	32,7%
Teorija glazbe	4,1%	4,1%	6,1%	20,4%	8,2%	40,8%	16,3%
Hrvatski jezik	0%	0%	2%	4,1%	10,2%	18,4%	65,3%
Oblikovanje teksta	16,3%	4,1%	10,2%	10,2%	18,4%	36,7%	4,1%
Kineziološka kultura	4,1	2%5	2%	8,2%	12,2%	40,8%	30,6%
Likovna kultura	2%	2%	6,1%	2%	16,3%	36,7%	34,7%
Elementarna matematika	40,8%	10,2%	18,4%	8,2%	12,2%	8,2%	2%
Prirodno-	12,2%	2%	26,5%	16,3%	16,3%	18,4%	2,2%

geografska obilježja Hrvatske							
Hrvatska povijest	34,7%	16,3%	22,4%	10,2%	8,2%	4,1%	4,1%
Prirodoslovlje I	10,2%	8,2%	18,4%	26,5%	20,4%	10,2%	6,1%
Pedagogija	2%	0%	4,1%	10,2%	14,3%	34,7%	34,7%
Engleski Jezik II	6,1%	4,1%	4,1%	8,2%	10,2%	40,8%	26,5%
Glazbena kultura	6,1%	0%	4,1%	4,1%	28,6%	32,7%	24,5%
Dječja književnost	0%	0%	6,1%	0%	22,4%	44,9%	26,5%
Medijska kultura	6,1%	0%	4,1%	12,2%	24,5%	32,7%	20,4%
Tablični Kalkulator	28,6%	24,5%	16,3%	10,2%	8,2%	12,2%	0%
Likovne tehnike i oblikovanje u prostoru	6,1%	4,1%	8,2%	18,4%	8,2%	32,7%	22,4%

Analizom prvih sedamnaest pitanja upitnika obuhvaćeni su kolegiji s prve godine Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog učiteljskog studija.

Ispitanici smatraju tri kolegija u potpunosti neprimjenjiva (Elementarna matematika, Hrvatska povijest i Tablični kalkulator). Jedan kolegij smatraju više neprimjenjiv nego primjenjiv (Prirodno-geografska obilježja Hrvatske), dok za devet kolegija ispitanici navode kako su primjenjivi (Teorija glazbe, Oblikovanje teksta, Kineziološka kultura, Likovna Kultura, Engleski jezik II, Glazbena kultura, Dječja književnost, Medijska kultura i Likovne tehnike i oblikovanje u prostoru). Za tri kolegija navode kako su u potpunosti primjenjivi (Engleski jezik, Hrvatski jezik i Pedagogija). Jedan kolegij smatraju niti neprimjenjivim, niti primjenjivim (Prirodoslovlje I).

Analizom rezultata o kolegiju Elementarna matematika ispitanici smatraju kolegij u potpunosti neprimjenjivim (41%). Za kolegij Prirodno-geografska obilježja Hrvatske ispitanici izjašnjavaju kako je više neprimjenjiv nego primjenjiv (27%), dok 35 % ispitanika iznosi kako kolegij Hrvatska povijest u potpunosti nije primjenjiv. Hrvatski jezik ispitanici smatraju u potpunosti primjenjivim (65,3 %).

Tablica 3. Analiza obveznih kolegija druge godine Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija.

Naziv kolegija	Uopće nije primjenjiv	Nije primjenjiv	Više neprimjenjiv nego primjenjiv	Niti neprimjenjiv niti primjenjiv	Više primjenjiv nego neprimjenjiv	Primjenjiv	U potpunosti primjenjiv
Sviranje I	0%	0%	2%	4,1%	10,2%	30,6%	53,1%
Jezična kultura	0%	0%	4,1%	8,2%	12,2%	32,7%	42,9%
Računalni alati za nastavu	16,3%	10,2%	18,4%	16,3%	20,4%	14,3%	4,1%
Kineziološki praktikum	0%	0%	2%	4,1%	14,3%	46,9%	32,7%
Matematika	34,7%	12,2%	16,3%	6,1%	14,3%	12,2%	4,1%
Prirodoslovlje II	10,2%	10,2%	22,4%	22,4%	14,3%	18,4%	2%
Terenska Nastava	16,3%	2%	10,2%	10,2%	24,5%	24,5%	12,2%
Didaktika	8,2%	6,1%	4,1%	12,2%	22,4%	30,6%	16,3%

Razvojna psihologija	8,2%	6,1%	6,1%	12,2%	16,3%	28,6%	22,4%
Informatika u obrazovanju	14,3%	12,2%	14,3%	22,4%	14,3%	16,3%	6,1%

Tablica 3. obuhvaća kolegije s druge godine Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija. Od ukupno deset kolegija jedan kolegij ispitanici iznose kao u potpunosti neprimjenjiv (Matematika), jedan kolegij više neprimjenjivim nego primjenjivim (Prirodoslovlje II). Jedan kolegij (Informatika u obrazovanju) niti neprimjenjiv, niti primjenjiv, jedan (Računalni alati za nastavu) više primjenjiv nego neprimjenjiv. Četiri kolegija smatraju primjenjivima (Kineziološki praktikum, Terenska nastava, Didaktika i Razvojna psihologija) dok dva kolegija smatraju u potpunosti primjenjiva (Sviranje I i Jezična kultura).

Ispitanici kolegij Sviranje I smatraju u potpunosti primjenjivim (53%).

Na pitanje o kolegiju Matematika 35 % ispitanika izjašnjava se kako je kolegij u potpunosti neprimjenjiv, dok kolegij Prirodoslovlje II (22 %) smatraju više neprimjenjiv nego primjenjiv. Ispitanici niti neprimjenjiv, niti neprimjenjiv (22 %) smatraju kolegij Informatika u obrazovanju. Kolegij Sviranje I smatraju u potpunosti primjenjivim (53,1%).

Tablica 4. Analiza obveznih kolegija treće godine Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija.

Naziv kolegija	Uopće nije primjenjiv	Nije primjenjiv	Više neprimjenjiv nego primjenjiv	Niti neprimjenjiv niti primjenjiv	Više primjenjiv nego neprimjenjiv	Primjenjiv	U potpunosti primjenjiv
Sviranje II	0%	0%	0%	4,1%	14,3%	38,8%	42,2%
Metodika hrvatskog jezika I	0%	0%	6,1%	2%	4,1%	16,3%	71,4%
Internet u odgoju i obrazovanju	28,6%	12,2%	10,2%	18,4%	18,4%	12,2%	4,1%
Kineziologija	0%	2%	4,1%	4,1%	20,4%	38,8%	30,6%
Metodika likovne kulture I	0%	0%	2%	4,1%	4,1%	30,6%	59,2%
Metodika matematike I	6,1%	2%	12,2%	4,1%	24,5%	18,4%	32,7%
Metodika prirode i	4,1%	0%	2%	2%	10,2%	32,7%	49%

društva							
Psihologija obrazovanja	4,1%	2%	6,1%	18,4%	30,6%	24,5%	14,3%
Kineziološka metodika I	0%	0%	4,1%	4,1%	10,2%	38,8%	42,9%
Metodika likovne kulture II	0%	2%	2%	2%	12,2%	34,7%	46,9%

Deset pitanja čiji rezultati su prikazani u Tablici 4. obuhvaćaju obvezne kolegije s treće godine Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija.

Od deset ponuđenih kolegija sedam kolegija ispitanici smatraju u potpunosti primjenjivima u nastavi što iznosi 70 % rezultata obveznih kolegija s treće godine. Jedan kolegij smatraju primjenjivim (Kineziologija), jedan više primjenjivim nego neprimjenjivim (Psihologija obrazovanja), te jedan u potpunosti neprimjenjivim (Internet u odgoju i obrazovanju).

Kolegij Internet u odgoju i obrazovanju (28,6%) ispitanici smatraju potpuno neprimjenjivim što možemo vidjeti iz tablice 4. Metodika likovne kulture I u potpunosti je primjenjiv kolegij (59,2%) prema rezultatima ankete, što je ujedno najveći postotak primjenjivosti obveznih kolegija na trećoj godini.

Tablica 5. Analiza obveznih kolegija četvrte godine Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija.

Naziv kolegija	Uopće nije primjenjiv	Nije primjenjiv	Više neprimjenjiv nego primjenjiv	Niti neprimjenjiv niti primjenjiv	Više primjenjiv nego neprimjenjiv	Primjenjiv	U potpunosti primjenjiv
Metodika glazbene kulture I	2%	0%	8,2%	4,1%	10,2%	32,7%	42,9%
Metodika hrvatskog jezika II	0%	0%	0%	6,1%	4,1%	42,9%	46,9%
Programski jezik Logo	49%	12,2%	14,3%	6,1%	10,2%	6,1%	2%
Kineziološka metodika II	4,1%	0%	4,1%	0%	14,3%	34,7%	42,9%
Metodika matematike II	8,2%	6,1%	6,1%	10,2%	12,2%	24,5%	32,7%
Metodika prirode i društva II	0%	4,1%	2%	6,1%	8,2%	30,6%	49%
Metodika glazbene	2%	6,1%	4,1%	4,1%	10,2%	32,7%	40,8%

kulture II							
------------	--	--	--	--	--	--	--

Pitanja iz Tablice 5. odnose se na sedam obaveznih kolegija na četvrtoj godini Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija. Od sedam obaveznih kolegija, šest kolegija ispitanici smatraju u potpunosti primjenjivim u nastavi (Metodika glazbene kulture I, Metodika hrvatskog jezika II, Kineziološka metodika II, Metodika matematike II, Metodika prirode i društva II i Metodika glazbene kulture II), dok samo jedan kolegij smatraju u potpunosti neprimjenjivim (Programski jezik Logo).

Tablica 6. Analiza obveznih kolegija pete godine Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija.

Naziv kolegija	Uopće nije primjenjiv	Nije primjenjiv	Više neprimjenjiv nego primjenjiv	Niti neprimjenjiv niti primjenjiv	Više primjenjiv nego neprimjenjiv	Primjenjiv	U potpunosti primjenjiv
Statistika	38,8%	6,1%	10,2%	18,4%	12,2%	12,2%	2%
Ekologija	18,4%	4,1%	0%	20,4%	20,4%	24,5%	12,2%
Metodologija pedagoških istraživanja	38,8%	12,2%	8,2%	20,4%	2%	10,2%	28,%
Pedagogija djece s posebnim potrebama	0%	2%	0%	0%	12,2%	32,7%	53,1%
Integrirana nastava	2%	0%	2%	10,2%	20,4%	34,7%	30,6%
Metodika odgoja	10,2%	0%	8,2%	16,3%	18,4%	26,5%	20,4%

Pitanja iz tablice 6. obuhvaćaju obvezne kolegije s pete godine Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija.

Od šest ponuđenih, dva kolegija (Statistika i Metodologija Pedagoških istraživanja) ispitanici smatraju u potpunosti neprimjenjivima u nastavi. Tri kolegija smatraju primjenjivima (Ekologija, Integrirana nastava i Metodika odgoja), te jedan u potpunosti primjenjivim (Pedagogija djece s posebnim potrebama).

Na pitanje o kolegiju Metodologija pedagoških istraživanja, ispitanici navode kako je kolegij u potpunosti neprimjenjiv, dok kolegij Pedagogija djece s posebnim potrebama smatraju u potpunosti primjenjivima.

7. RASPRAVA

Analizom podataka nalazimo kako od 50 kolegija studenti osam kolegija (16%) smatraju u potpunosti neprimjenjivima, tri kolegija (6%) više neprimjenjiva nego primjenjiva. Jedan je kolegij (2%) niti primjenjiv niti neprimjenjiv, dva su kolegija (4%) više primjenjiva nego neprimjenjiva, 17 kolegija (34%) smatraju primjenjivima, dok 19 kolegija (38%) smatraju u potpunosti primjenjivima pri izvođenju razredne nastave. Prva godina Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog učiteljskog studija sadrži sedamnaest obveznih kolegija. Od sedamnaest navedenih kolegija ispitanici smatraju tri kolegija (Elementarna matematika, Hrvatska povijest i Tablični kalkulator) u potpunosti neprimjenjiva što iznosi 17,6 % . Dva kolegija ispitanici smatraju više neprimjenjiva nego primjenjiva, a za devet kolegija ispitanici navode kako su primjenjivi. Za tri kolegija navode kako su u potpunosti primjenjivi. U drugoj godini Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog učiteljskog studija studenti pohađaju deset obveznih kolegija. Od ukupno deset kolegija za jedan kolegij ispitanici navode kao u potpunosti ne primjenjiv (Matematika). Četiri kolegija smatraju primjenjivima. Dva kolegija smatraju u potpunosti primjenjivima.

Od obveznih kolegija treće godine čak sedam kolegija ispitanici smatraju u potpunosti primjenjivima, te samo jedan u potpunosti neprimjenjiv (Internet u odgoju i obrazovanju).

Od sedam obvezenih kolegija šest kolegija ispitanici smatraju u potpunosti primjenjivima u nastavi što je visokih 86% kolegija treće godine. Za samo jedan kolegij navode kako je u potpunosti neprimjenjiv (Programski jezik Logo). Peta godina studija obuhvaća šest obveznih kolegija, od kojih čak dva kolegija ispitanici smatraju u potpunosti neprimjenjivima (Statistika i Metodologija pedagoških istraživanja).

Mladi nastavnici često se smatraju kompetentnima pri korištenju suvremene tehnologije u nastavi te se od njih očekuje da bez napora koriste informacijsko-komunikacijsku tehnologiju, uz minimalnu podršku (Vrkić, 2013). Međutim, u istraživanju ispitanici čak sedam obveznih kolegija koji pripadaju prirodnim znanostima, od kojih su pet informatički kolegiji, smatraju u potpunosti neprimjenjivima u realizaciji nastave. Bez adekvatne sveučilišne pripreme postoji opravdana sumnja da će i budući nastavnici u školskoj praksi neprikladno koristiti tehnologiju. S obzirom na to da su ispitanici budući učitelji, otvara se pitanje jesu li spremni za korištenje

suvremene tehnologije u nastavi nakon sveučilišnog obrazovanja. Nadalje, daje odgovor i rješenje problema: Tehnološke kompetencije povezane s osnovnom informatičkom pismenošću nastavnici mogu steći na uobičajenim računalnim tečajevima te kroz praksu uporabe računala i ostale informacijsko-komunikacijske tehnologije. U tom se slučaju nastavničke potrebe za informatičkom pismenošću ne razlikuju od potreba ostalih društvenih skupina (Vrkić 2013).

U metodici nastave neizbježno se govori o nastavnim metodama, društvenim oblicima rada u nastavi, nastavnim sredstvima i pomagalicama, nastavnim postupcima, važnosti nastavnika u nastavnom procesu, mjestu i ulozi učenika u nastavi, nastavnim programima i planovima, nastavnim udžbenicima, priručnicima, koncipiranju, oblikovanju i izvođenju nastavnih tema, organiziranju i izvođenju pojedinih nastavnih jedinica, postavljanju i ostvarivanju nastavnih ciljeva, visoko organiziranim školama koje mogu jamčiti kvalitetnu nastavu, uzornom školskom ozračju, očekivanju okruženja od školskoga osoblja koje je nastavno kvalificirano, posebnim oblicima evaluiranja rada nastavnika, učenika, ishoda učenja i tomu slično (Pranjić 2011, 76).

Iz dobivenih rezultata možemo zaključiti da studenti smatraju metodike u potpunosti primjenjivim obveznim kolegijima pri izvođenju razredne nastave. Od 19 kolegija, 12 smatraju potpuno primjenjivima. To su kolegiji metodike, što iznosi 63% dobivenih rezultata.

U metodici nastave uči se ono što će studentu omogućiti da ponajprije funkcionira kao nastavnik, a manje kao znanstvenik (Pranjić 2011). Prema tome nije iznenađujuće da su ispitanici upravo metodike izdvojili kao najprimjenjenije obvezne kolegije u realizaciji nastave.

8. ZAKLJUČAK

Studijski program Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija treba biti usklađen s Nastavnim planom i programom za razrednu nastavu kako bih učitelji u potpunosti mogli ostvariti vrijednosti i ciljeve, temeljne odrednice za ostvarivanje nastavnog rada u skladu s odgojno-obrazovnim promjenama nastavnog rada u svim područjima nastave.

Kako je i navedeno u Izvedbenom planu nastave Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog Učiteljskog studija Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti, Magistar primarnog obrazovanja po završetku studija osposobljen je i kompetentan školski učitelj za odgoj i obrazovanje djece mlađe školske dobi s posebnim kompetencijama u ovisnosti o izbornom modulu studenta.

Prema rezultatima istraživanja studenti 17 (34%) kolegija smatraju primjenjivima, dok 19 kolegija (38%) smatraju u potpunosti primjenjivima pri izvođenju nastave. Uvidom u rezultate ispitanici se izjašnjavaju kako je ukupno 72 % kolegija primjenjivo u izvođenju razredne nastave. Analizirajući podatke možemo zaključiti kako su ujedno osposobljeni i kompetentni školski učitelji za odgoj i obrazovanje djece mlađe školske dobi.

Zaključno tome možemo reći kako su Nastavni plan i program za razrednu nastavu te Izvedbeni plan i program Integriranog preddiplomskog i diplomskog učiteljskog studija velikim dijelom usklađeni prema mišljenju ispitanika koji su sami prošli kroz studij navedenog Izvedbenog plana. Važno je navesti kako ispitanici sve navedene metodičke predmete smatraju u potpunosti primjenjivima pri izvođenju razredne nastave. Ispitanici se smatraju kompetentnima za rad u nastavi.

9. LITERATURA kod literature se uvje stavlja godina iza autora.

1. Baranović, B. (2006.) *Nacionalni Kurikulum za obavezno obrazovanje u Hrvatskoj- Različite perspektive*. Institut za društvena istraživanja u Zagrebu: Zagreb.
2. Bouillet, D., Đuranović, M., Tot, D. (2016). *Tematko područje: Kvaliteta i inkuzvnost obrazovanja- preduvjeti održive budućnosti*. Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu: Zagreb.
3. Bruner, J. (2000). *Kultura obrazovanja*. Educa: Zagreb.pravilno citirano, sve ostalo popraviti po ovome
4. Deklaracija o znanju. (2004). *Hrvatska temeljena na znanju i primjeni znanja*. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti : Zagreb
5. Domović, V. Gehrman, S. Helmechen, J. Kruger- Portrtz, M. Petravić, A. (ur.). (2013.) *Europsko obrazovanje učitelja i nastavnika- na putu prema novom obrazovnom cilju*. Školska knjiga: Zagreb
6. Europsko obrazovanje.(2006). *Koncepti i perspektive iz pet zemalja*. Školska knjiga: Zagreb.
7. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske . (2006.) *Eksperimentalni nastavni plan i program za osnovnu školu 2005./2006*. Zagreb.
8. Ministarstvo prosvjete i športa Republike Hrvatske. (2003). *Strateški ciljevi i program razvoja odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj*. Zagreb.
9. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske . (2008.) *Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi*. Zagreb
10. *Izvedbeni plan nastave Integrirani preddiplomski i siplomski sveučiišni Učiteljski studij*, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku. Osijek, 2018./2019.
Preuzeto s:
<https://www.foozos.hr/dokumenti/izvedbeniprogram/osijek/Izvedbeni%20plan%20nastave%20za%20akademsku%202018.19.%20%20Integrirani%20preddiplomski%20i%20diplomski%20sveucilisni%20Uciteljski%20studij.pdf>
(31.3.2019.)
11. Kovač, V. (2015). *O obrazovnoj politici iz različitih perspektiva*. Filozofski fakultet : Rijeka.
12. Mijatović, A. (1998). *Obrazovanje za stoljeće znanja - XXI. stoljeće : svrha, zadaće i strategija preobrazbe hrvatskog školstva*. Hrvatski pedagoško-književni zbor : Zagreb.
13. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. (2006). *Nastavni plan i program za*

osnovnu školu,. Zagreb,

14. Ured za strategiju razvitka Republike Hrvatske (2001). *Odgoj i obrazovanje: bjeli dokument o hrvatskom obrazovanju*. Zagreb.
15. Pavić, Z. (2004) *Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje Europski referenti*. Agencija za odgoj i obrazovanje: Zagreb.
16. Peko, A., Mlinarević, V., Sablić, M. (2007). *Učitelj i zahtjevi nastavnih kompetencija prema HNOS-u. Kompetencije i kompetentnost učitelja : zbornik radova*. Osijek.
17. Pranjić, M. (2011). *Nastavna metodika-teorijske osnove. Kroatologija 2*. Hrvatski studij Sveučilišta u Zagrebu: Zagreb.
18. Puškar, S. (2006). *Hrvatsko osnovno školstvo : zakoni, pravilnici, kolektivni ugovori, komentari. Školska knjiga* : Zagreb.
19. Skupnjak, D. (2013). *Određenje cilja obrazovanja određenjem pojma znanje. Metodički ogledi. Osnovna škola Petrijanec: Petrijanec*.
20. Vrkić Dimić, J. (2014). *Kompetencije učenika i nastavnika za 21. stoljeće*. Sveučilište u Zadru, Odjel za pedagogiju : Zadar.
21. Žitinski, M. (2006). *Obrazovanje je moralni pojam. Naše more*.

10.PRILOZI

Upitnik

Primjena obveznih kolegija Integriranog preddiplomskog i diplomskog učiteljskog studija u realizaciji razredne nastave

Poštovani, ova anketa je anonimna. Rezultati istraživanja bit će korišteni za potrebe izrade diplomskog rada. Cilj je anketnog istraživanja saznati primjenu obveznih kolegija Integriranog preddiplomskog i diplomskog učiteljskog studija u realizaciji razredne nastave na Stručno-pedagoškoj praksi.

Molimo Vas da iskrenim i objektivnim odgovorima date doprinos istraživanju navedene teme.

Unaprijed zahvaljujemo na suradnji.

Engleski jezik I

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Teorija glazbe

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Hrvatski jezik

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Oblikovanje teksta

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Kineziološka kultura

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Likovna kultura

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Elementarna Matematika

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Prirodno-geografska obilježja Hrvatske

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Hrvatska povijest

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Prirodoslovlje I

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Pedagogija

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Engleski jezik II

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Glazbena kultura

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Dječja književnost

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Medijska kultura

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Tablični kalkulator

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Likovne tehnike i oblikovanje u prostoru

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Sviranje I

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Jezična kultura

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Računalni alati za nastavu

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Kineziološki praktikum

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Matematika

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Prirodoslovlje II

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Terenska nastava

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Didaktika

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Razvojna psihologija

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Informatika u obrazovanju

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Sviranje II

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Metodika hrvatskog jezika I

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Internet u odgoju i obrazovanju

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Kineziologija

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Metodika likovne kulture I

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Metodika matematike I

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Metodika prirode i društva I

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Psihologija obrazovanja

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Kineziološka metodika I

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Metodika likovne kulture II

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Metodika glazbene kulture I

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Metodika hrvatskog jezika II

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Programski jezik logo

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Kineziološka metodika II

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Metodika matematike II

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Metodika prirode i društva II

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Metodika glazbene kulture II

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Statistika

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Ekologija

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Metodologija pedagoških istraživanja

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Pedagogija djece s posebnim potrebama

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Integrirana nastava

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv

Metodika odgoja

- uopće nije primjenjiv
- nije primjenjivo
- više neprimjenjivo nego primjenjivo
- niti primjenjivo, niti primjenjivo
- više primjenjivo nego neprimjenjivo
- primjenjivo
- u potpunosti primjenjiv